

**HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ XUẤT KHẨU
THỦY SẢN VIỆT NAM**

Số: 05 /2020/CV-VASEP

*V/v các vướng mắc, bất cập liên quan đến cắt
giảm chi phí, thực hiện quy định hành chính
cho DN thủy sản trong lĩnh vực quản lý của Bộ
Tài nguyên & Môi trường*

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

-----oOo-----

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 07 tháng 01 năm 2020

Kính gửi: Bộ Tài nguyên và Môi trường

Liên quan đến kết quả triển khai Nghị quyết 139/NQ-CP ngày 9/11/2018 của Chính phủ về cắt giảm chi phí cho DN cũng như Nghị quyết số 02 của Chính phủ về cải thiện môi trường kinh doanh, Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (**VASEP**) đã lấy ý kiến góp ý từ các doanh nghiệp Hội viên và tổng hợp các vướng mắc, bất cập làm gia tăng chi phí cho doanh nghiệp thủy sản trong đó có các vướng mắc, bất cập trong lĩnh vực quản lý chuyên ngành của Quý Bộ.

Hiệp hội xin gửi ý kiến tổng hợp về các vướng mắc, bất cập trong lĩnh vực nói trên tới các Quý Bộ (chi tiết xin xem Phụ lục gắn kèm) và kính đề nghị các Quý Bộ quan tâm, chỉ đạo để sớm xem xét, giải quyết các vướng mắc, bất cập, nhằm dỡ bỏ các gánh nặng về chi phí (thời gian, tiền bạc) cũng như ách tắc trong thực hiện quy định-thủ tục hành chính cho cộng đồng DN, góp phần nâng cao năng lực cạnh tranh cho các DN XK thủy sản của Việt Nam và vị thế của thủy sản Việt Nam trên thị trường quốc tế.

Trân trọng cảm ơn và kính chào./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Cục KSTTHC (VPCP);
- VCCI;
- Chủ tịch HH và các PCT HH;
- VPĐD HH tại Hà Nội;
- Lưu VP HH.

**TUQU. CHỦ TỊCH HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ
XUẤT KHẨU THỦY SẢN VIỆT NAM**

TỔNG THỦ KÝ HIỆP HỘI

Trương Đình Hòa

PHỤ LỤC

BÁO CÁO VỀ CÁC VƯỚNG MẮC, BẤT CẬP LIÊN QUAN ĐẾN CẮT GIẢM CHI PHÍ, THỰC HIỆN QUY ĐỊNH HÀNH CHÍNH CHO DN THỦY SẢN TRONG LĨNH VỰC QUẢN LÝ CỦA BỘ TN-MT

(kèm theo Công văn 05 /2019/CV-VASEP ngày 07/01/2020 của Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam)

-----oOo-----

1. Bất cập về tiền thuê đất và tiền khai thác tài nguyên:

Điều 55 Luật Đất đai năm 2013 đã quy định:

“Điều 55 Nhà nước giao đất có thu tiền sử dụng đất trong các trường hợp sau đây:

- 1. Hộ gia đình, cá nhân được giao đất ở;*
- 2. Tổ chức kinh tế được giao đất để thực hiện dự án đầu tư xây dựng nhà ở để bán hoặc để bán kết hợp cho thuê;”*

Theo đó: các dự án trước đây DN đã được Nhà nước giao đất đã nộp tiền sử dụng đất - đều bị loại quy định này và phải dùng từ **“Thuê đất”**. Quy định này dẫn đến bất cập: DN đầu tư lâu dài làm tăng giá trị đất đai của DN và của cả vùng lân cận. Nhưng đất này của DN vẫn là đất **“Thuê”** nên không được định giá theo giá thị trường mà định giá bằng tiền thuê đất đã bỏ ra trước đây. Điều này **làm giảm giá trị thực tài sản của DN** (cũng là Tài sản của đất nước) khi định giá để hợp tác đầu tư hoặc gọi vốn bên ngoài với một tổ chức, DN nước ngoài.

Kiến nghị: Bộ Tài nguyên và Môi trường xem xét có văn bản hướng dẫn hoặc trình Chính phủ phương án cụ thể để cho DN được tính đất sử dụng của DN theo giá thị trường khi làm thủ tục hợp tác đầu tư hoặc gọi vốn bên ngoài.

2. Thủ tục điều chỉnh Giấy Chứng nhận đầu tư / Chủ trương đầu tư:

a. Bất cập khi phải điều chỉnh Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư mặc dù chỉ đầu tư rất ít trang thiết bị:

Theo Điều 32, 33, 34, 36 thuộc Mục 3 “*Thủ tục điều chỉnh giấy chứng nhận đăng ký đầu tư, quyết định chủ trương đầu tư*” Nghị định 118/2015/NĐ-CP ngày 12/11/2015 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Đầu tư 2014 đã quy định:

“Điều 33. Thủ tục điều chỉnh Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư đối với dự án đầu tư không thuộc diện quyết định chủ trương đầu tư

1. Trường hợp thay đổi tên dự án đầu tư, địa chỉ của nhà đầu tư hoặc thay đổi tên nhà đầu tư, nhà đầu tư nộp văn bản đề nghị điều chỉnh dự án đầu tư cho Cơ quan đăng ký đầu tư kèm theo tài liệu liên quan đến việc thay đổi tên, địa chỉ của nhà đầu tư hoặc tên dự án đầu tư. Cơ quan đăng ký đầu tư điều chỉnh Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư cho nhà đầu tư trong thời hạn 03 ngày làm việc kể từ ngày nhận được văn bản đề nghị điều chỉnh Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư.

2. Trường hợp điều chỉnh địa điểm thực hiện dự án đầu tư, diện tích đất sử dụng; mục tiêu, quy mô dự án đầu tư; vốn đầu tư của dự án, tiến độ góp vốn và huy động các nguồn vốn; thời hạn hoạt động của dự án; tiến độ thực hiện dự án đầu tư; ưu đãi, hỗ trợ đầu tư (nếu có) và các điều kiện đối với nhà đầu tư thực hiện dự án đầu tư (nếu có), nhà đầu tư nộp 01 bộ hồ sơ cho Cơ quan đăng ký đầu tư.

Điều 34. Thủ tục điều chỉnh Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư đối với dự án đầu tư thuộc thẩm quyền quyết định chủ trương đầu tư của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh

1. Trường hợp điều chỉnh mục tiêu, địa điểm đầu tư, công nghệ chính; tăng hoặc giảm vốn đầu tư trên 10% tổng vốn đầu tư làm thay đổi mục tiêu, quy mô và công suất của dự án đầu tư; điều chỉnh thời hạn thực hiện của dự án đầu tư hoặc thay đổi điều kiện đối với nhà đầu tư (nếu có), nhà đầu tư thực hiện thủ tục điều chỉnh Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư ...”

Theo đó, khi mở rộng, đổi mới máy móc, thiết bị, công nghệ, DN đang phải thực hiện rất nhiều thủ tục hành chính khá phức tạp, gây tốn kém thời gian và chi phí dù DN chỉ thay đổi rất ít về công nghệ, máy móc, trang thiết bị:

- **Với các dự án trước đây đã được UBND Tỉnh giao đất không qua đấu giá:** khi DN mở rộng, đổi mới máy móc, thiết bị, công nghệ thì DN phải làm thủ tục điều chỉnh chủ trương đầu tư và điều chỉnh giấy CN đầu tư (thủ tục Điều chỉnh quyết định chủ trương đầu tư với UBND Tỉnh, và thủ tục điều chỉnh giấy CN đầu tư với Sở KH-ĐT)
- **Với dự án đấu giá đất :** tuy không phải thực hiện thủ tục Xin QĐ chủ trương đầu tư Khi thay đổi 1/trong các mục sau: (điều chỉnh địa điểm thực hiện dự án đầu tư, diện tích đất sử dụng; mục tiêu, quy mô dự án đầu tư; vốn đầu tư của dự án, tiến độ góp vốn và huy động các nguồn vốn; thời hạn hoạt động của dự án; tiến độ thực hiện dự án đầu tư; ưu đãi, hỗ trợ đầu tư (nếu có) và các điều kiện đối với nhà đầu tư thực hiện dự án đầu tư (nếu có), nhà đầu tư phải làm Thủ tục điều chỉnh Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư đối với dự án đầu tư không thuộc diện quyết định chủ trương đầu tư (Điều 33).

Các DN đã đầu tư xây dựng Nhà xưởng vào giai đoạn đầu của thời kỳ đổi mới (áp dụng Luật Đất đai 1993) đã được UBND Tỉnh giao đất /cho thuê đất (không qua đấu giá). Đến nay DN muốn **đầu tư nâng cấp đổi mới máy móc thiết bị trên mảnh đất /Nhà xưởng cũ của mình (dù mục tiêu không đổi)** đều phải làm thủ tục điều chỉnh chủ trương đầu tư mà thủ tục này phức tạp gần như thủ tục xin đầu tư ban đầu (phải nộp Hồ sơ tại Sở KHĐT => Làm thủ tục xin ý kiến các ban ngành của tỉnh, thành phố (UBND tỉnh/thành phố, Sở Xây dựng, Sở TNMT, Sở NNPTNT ,...) => Xin quyết định điều chỉnh chủ trương đầu tư) mặc dù DN đầu tư không nhiều trang thiết bị lắm.

Ví dụ: trước đây, DN đầu tư nhà xưởng là 90 tỷ. Theo Qui định nếu DN thay đổi vốn đầu tư 10% thì phải làm thủ tục điều chỉnh chủ trương đầu tư. Do đó, đến khi DN mua thêm 1 cái máy cấp đông (trị giá 10 tỷ), DN cũng phải điều chỉnh làm thủ tục điều chỉnh chủ trương đầu tư

Trong quá trình hoạt động SX, KD của mình, DN phải trải qua việc mở rộng / đổi mới công nghệ /máy móc trang thiết bị liên tục, hợp lý hóa dây chuyền SX,... Do đó, DN cũng phải trải qua rất nhiều lần làm thủ tục điều chỉnh chủ trương đầu tư, điều chỉnh Giấy Chứng nhận đăng ký đầu tư ,... khiến DN mất rất nhiều thời gian và chi phí cho hoạt động này trong khi thực chất nhiều thay đổi không cần thiết phải làm thủ tục điều chỉnh chủ trương đầu tư.

b. Bất cập trong quy định cấp phép xây dựng cho các khu đất của DN cần hợp thửa

Trường hợp DN đổi mới công nghệ, theo yêu cầu thiết kế DN phải xây dựng lại nhà máy/dây chuyền trên 2 thửa đất. Tuy nhiên:

- Sở Xây dựng không cấp phép Xây dựng mà yêu cầu DN phải hợp chung 1 thửa
- Luật Đất đai 2013 chưa cho phép DN hợp thửa nhiều QĐ giao đất khác nhau.
- Thủ tục hợp thửa đất (theo khoản 11 Điều 9 Thông tư 24/2014/TT-BTNMT ngày 19/5/2014 của Bộ TNMT quy định về hồ sơ địa chính) chỉ áp dụng với hộ gia đình, cá nhân, còn đối với DN vẫn chưa có quy định.

Do đó, đến nay DN vẫn rất khó khăn trong việc xin Giấy phép Xây dựng trong trường hợp phải xây dựng chung nhà xưởng trên nhiều thửa đất, ảnh hưởng đến việc đầu tư, đổi mới công nghệ của DN.

c. Bất cập trong quy định thủ tục điều chỉnh đánh giá ĐTM :

Khi DN đầu tư nâng cấp đổi mới máy móc thiết bị, áp dụng khoa học công nghệ, tăng năng suất /giảm ô nhiễm (nước thải, chất thải, ...), do DN phải thay đổi công nghệ, trang thiết bị mới tiên tiến hơn, DN lại phải **làm lại các thủ tục từ đầu**: từ điều chỉnh Chủ trương Đầu tư, điều chỉnh giấy CN đầu tư, ĐTM, Giấy phép Xây dựng, PCCC, BVMT,... gây tốn kém rất nhiều về thời gian, chi phí cho DN và mất cơ hội trong cạnh tranh với các DN ở các nước trong khu vực.

Kiến nghị: Bộ TNMT xem xét liên thông & cắt giảm các thủ tục để điều chỉnh đánh giá ĐTM, cũng như có ý kiến với Chính phủ việc sửa đổi những bất cập, chồng chéo kể trên để:

- Cắt giảm thủ tục điều chỉnh Quyết định chủ trương đầu tư khi DN đầu tư mở rộng/ đổi mới máy móc thiết bị nhưng không làm thay đổi diện tích đất.
- Liên thông các thủ tục cấp phép: Giấy phép Xây dựng - PCCC - ĐTM nói trên vào 1 đầu mối.

3. Bất cập trong quy định về chỉ tiêu Phospho, Amoni, tổng Nitơ trong nước thải sau khi xử lý tại nhà máy chế biến thủy sản (QCVN 11:2015):

a. **Nội dung khó khăn - vướng mắc:** Quy định về chỉ tiêu Phospho, Amoni, tổng Nitơ trong nước thải sau khi xử lý tại nhà máy chế biến thủy sản (QCVN 11:2015) đang ở mức thấp so với khả năng của thực tế; đa số các nhà máy với đầu tư công nghệ mới & hệ thống xử lý nước thải đầy đủ cũng rất khó để đạt. Nên kết quả thanh-kiểm tra hàng năm của ngành môi trường luôn có tỷ lệ lớn các DN không đạt, bị phạt vi phạm hành chính môi trường và đặc biệt là rủi ro cao nếu khách hàng quốc tế biết rằng các nhà máy vi phạm quy định môi trường của Việt Nam. Đây là vấn đề vướng mắc lớn của toàn ngành chế biến thủy sản trong 3 năm qua.

b. Quá trình trao đổi & kiến nghị:

VASEP đã có nhiều công văn cũng như họp đối thoại với Bộ TNMT kiến nghị sửa đổi các quy định này trong 3 năm qua:

- Công văn số **152/2017/CV-VASEP** ngày **5/10/2017** góp ý dự thảo QCVN 11:2017/BTNMT (sửa đổi QCVN 11:2015);
- Ngày **23/10/2017** tại Tp. Hồ Chí Minh, VASEP tổ chức **hội thảo khoa học** “QCVN nước thải chế biến thủy sản - nỗ lực tuân thủ của các nhà máy và các khó khăn, bất

cập” với tham dự của các nhà khoa học môi trường, Bộ TNMT, Bộ NNPTNT và cộng đồng DN thủy sản;

- Công văn số **178/2017/CV-VASEP** ngày **20/11/2017** gửi Bộ TNMT báo cáo kết quả hội thảo “*QCVN nước thải chế biến thủy sản - nỗ lực tuân thủ của các nhà máy và các khó khăn, bất cập*” do VASEP tổ chức 23/10/2017 kèm kiến nghị;
- Công văn số **18/2018/CV-VASEP** ngày **26/01/2018** gửi Thủ tướng Chính phủ và Lãnh đạo Bộ TNMT, Bộ NNPTNT kiến nghị tháo gỡ vướng mắc, bất cập của DN trong lĩnh vực xử lý nước thải và bảo vệ môi trường;
- Tại cuộc họp ngày **14/1/2018** giữa Bộ trưởng Nguyễn Xuân Cường với đại diện Lãnh đạo VASEP và các DN CBTS sau khi VASEP báo cáo vướng mắc trên, Bộ trưởng Nguyễn Xuân Cường đã ủng hộ việc phối hợp cùng Lãnh đạo Bộ TNMT giải quyết-tháo gỡ.

Ngày **17/4/2018**, với sự chủ trì của Thứ trưởng Vũ Văn Tám (Bộ NNPTNT), Thứ trưởng Võ Tuấn Nhân (Bộ TNMT) với đại diện các đơn vị chức năng của 2 Bộ, đại diện VASEP và một số DN CBTS tại Hà Nội – đã cùng trao đổi, nắm rõ các vướng mắc, bất cập của các DN thủy sản khi thực hiện QCVN 11:2015 liên quan đến chỉ tiêu phospho, Amoni. **Kết quả:** Lãnh đạo 2 Bộ đã nhất trí sẽ xem xét lại ngưỡng cho phép của các chỉ tiêu Phospho, Amoni, tổng Nitơ đồng thời có lộ trình áp dụng cho QCVN mới trên cơ sở tham khảo quy chuẩn của quốc tế và khảo sát thực tế của ngành.

- Đại diện Bộ TNMT, Bộ NNPTNT và VASEP đã đi **khảo sát** các nhà máy CBTS trong tháng **10/2018** để thu thập dữ liệu liên quan đến các chỉ tiêu nước thải sau xử lý. Kết quả: VASEP đã có công văn số **20/2019/CV-VASEP** ký ngày **28/2/2019** báo cáo kết quả chuyển khảo sát tới Bộ TNMT và Bộ NNPTNT để đề xuất sửa đổi QCVN 11: 2015 cho phù hợp.
- Tại Hội nghị rà soát các quy định gây khó khăn, vướng mắc cho các DN sản xuất, kinh doanh trong lĩnh vực nông nghiệp ngày **01/4/2019** của Tổ công tác của Thủ tướng, Bộ trưởng CN VPCP Mai Tiến Dũng đã nêu nội dung kiến nghị này là 1/2 vấn đề với lãnh đạo Bộ TNMT. Tại cuộc họp, Thứ trưởng Võ Tuấn Nhân cũng đã ghi nhận khó khăn của DN thủy sản và cam kết sẽ tiếp tục có đánh giá để sửa đổi phù hợp QCVN 11:2015 trong tương lai. Đồng thời, Thứ trưởng Võ Tuấn Nhân cũng cam kết Bộ TNMT sẽ tiến hành khảo sát thêm hệ thống nước thải tại các nhà máy thủy sản để đánh giá sự phù hợp của các ngưỡng cho phép của chỉ tiêu Phospho, Amoni và Nitơ trong nước thải với từng loại hình chế biến thủy sản để soát xét lại QCVN 11-MT:2015/BTNMT cho phù hợp và Bộ TNMT đồng tình về việc sẽ có lộ trình áp dụng QCVN mới cho các DN để DN có thời gian chuẩn bị.

Tuy nhiên, việc sửa đổi QCVN 11:2015 hiện tại chưa được đưa vào kế hoạch ban hành QCVN trong năm 2019 của Bộ TNMT và ngưỡng quy định mức Phospho, Amoni, tổng Nitơ trong Dự thảo 1 của QCVN mới thay thế QCVN 11:2015 vẫn đang bằng hoặc nghiêm ngặt hơn so với ngưỡng quy định trong QCVN 11:2015.

Kiến nghị: Bộ TNMT sớm ban hành QCVN mới thay thế QCVN 11:2015 nhằm thực hiện các kết luận mà Lãnh đạo Bộ TNMT và Bộ NNPTNT đã đạt được tại cuộc họp ngày 17/4/2018, để tháo gỡ khó khăn cho các nhà máy chế biến thủy sản:

- Quy định ngưỡng của chỉ tiêu phospho trong dự thảo QCVN 11: 2017/BTNMT về nước thải CBTS lên mức 40-50 mg/l. Quy định rõ lộ trình áp dụng phù hợp (5 – 10 năm) cho QCVN mới theo thông lệ quốc tế để các DN chủ động đầu tư, nâng cấp hệ thống xử lý nước thải
- Giữ nguyên mức giới hạn kiểm soát của Amoni và Nitơ như QCVN 11:2015

----- oOo -----